

Eesti Ornitoloogiaühing

Natura 2000 võrgustiku linnualade linnustiku inventuurid

**Vilsandi (EE0040496) ja Tagamõisa (EE0040476) linnualade
rändel peatuvate veelindude inventuur**

Teostaja: MTÜ Sõrve Linnujaam

Koostaja: Mati Martinson

Sääre 2016

Sissejuhatus

Vilsandi ja Tagamõisa linnualade rändel peatuvate veelindude inventuuri eesmärgiks oli inventeerida ja kaardistada kõik kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide rändepeatuskogumid.

Teostatavate tööde lähteülesanne oli järgmine:

1. Teostada Vilsandi ja Tagamõisa linnualadel standardiseeritud metoodika alusel rändel peatuvate veelindude inventuur.
2. Kanda kõikide kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide leiukohad vastava legendiga varustatult välitöökaardile ja sellelt GIS kihile (n MapInfo).
3. Anda kõikide kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide rände arvukushinnangud Vilsandi ja Tagamõisa linnualadel.

Linnustiku seire Vilsandi ja Tagamõisa linnualadel teostati Eesti Ornitoloogiaühingu tellimusel kooskõlas standardiseeritud metoodikaga (Nellis 2012). Seiretööd teostas MTÜ Sõrve Linnujaam kahe erineva meeskonnana. Välitöödel osalesid Mati Martinson, Ainar Unus, Martin Vesberg, Torm Vatsfeld, Karl Eik Rebane, Karl Jakob Toplaan, Arvo Kullapere, Kadri Kullapere ja Andrus Aumees.

Aruande juurde kuuluvad järgmised andmefailid:

- 1) Vilsandi ja Tagamõisa linnuala rändeloendus 2016
- 2) Vilsandi ja Tagamõisa linnuala rändeloenduse kokkuvõte 2016
- 3) Vilsandi ja Tagamõisa linnuala loendussektorid ja vaatluskohad 2016
- 4) Vilsandi linnuala Harilaiu loendussektorid ja loenduskohad 2016
- 5) Vilsandi ja Tagamõisa linnuala loendussektorid ja vaatluskohad 2016 (MI)
- 6) Linnustiku loenduse koondtabel Vilsandi 2016
- 7) Linnustiku loenduse koondtabel Tagamõisa 2016
- 8) Linnustiku loenduse koondtabel Vilsandi ja Tagamõisa kokku 2016

Rändel peatuvate veelindude loendus

Välitööd

Loendused teostati kolmenädalaste ajavahemike järel kevadel 3 ja sügisel 5 loendust järgmiselt:

1. loendus 01.-02. aprill
2. loendus 23.-24. aprill
3. loendus 14.-15. mai
4. loendus 30. juuli, 01.-02. august
5. loendus 20.-21. august
6. loendus 10.-11. september
7. loendus 01.-02. oktoober
8. loendus 22.-23., 25.-26. oktoober

Tulemused

Loenduse kokkuvõtted on tehtud meresektorite kaupa, kuid selleks, et eristada konkreetseid rändepeatuspäiku, märgiti algandmed veel lahtede või laheosade kaupa.

Rändeloenduseks määratud lühike ajavahemik ei ole just kõige sobilikum kõigi rändel peatuvate linnurühmade loenduseks. Puudulikult said loendatud aulide rändepeatuskogumid. Kevadiste loenduste alguseks olid aulid juba lahkunud ja sügiseste loenduste ajaks suures osas veel saabumata.

Valgepõsk-laglede pärast sai kevadine kolmas loenduskord 14.-15. maini edasi lükatud (ettenähtud kevadine loendusaeg 05. aprill - 05. mai), et oodata ära valgepõsk-laglede tulek. Varasemalt lõpetatud kevadrände loenduse puhul oleks enamus valgepõsk-laglesid loendamata jäänud.

Kevadine kurvitsaliste massränne (rüdid, liivatüllid jt.) toimub alles mai lõpus. Selleks ajaks oli ettenähtud kevadised rändeloendused juba toimunud.

Rändeloenduse tulemused on lisades 1 ja 2.

Lisa 1. Vilsandi linnuala rändekogumike loendusandmed ja arvukushinnangud.

Aasta: 2016

RÄNNE

LOENDUSALA NIMI: VILSANDI LINNUALA

Liik	Arvukus (isendit)			
	Loendus		Hinnang	
	Min	Max	Min	Max
1	2	3	4	5
1 Kūhmnokk-luik <i>Cygnus olor</i>	382	1330	1 000	1 500
2 Väikeluik <i>Cygnus columbianus</i>	68	68	50	100
3 Laululuik <i>Cygnus cygnus</i>	1	71	50	100
4 Rabahani <i>Anser fabalis</i>	25	25	20	50
5 Suur-laukhani <i>Anser albifrons</i>	1	53	30	60
6 Hallhani <i>Anser anser</i>	4	169	100	300
7 Kanada lagle <i>Branta canadensis</i>	2	2	2	10
8 Valgepõsk-lagle <i>Branta leucopsis</i>	25	6191	5 000	10 000
9 Mustlagle <i>Branta bernicla</i>	4	4	4	10
10 Ristpart <i>Tadorna tadorna</i>	1	45	50	70
11 Viupart <i>Anas penelope</i>	1	851	700	1000
12 Rääkspart <i>Anas strepera</i>	3	82	100	150
13 Piilpart <i>Anas crecca</i>	2	281	300	400
14 Sinikael-part <i>Anas platyrhynchos</i>	91	3 242	3 000	5000
15 Soopart <i>Anas acuta</i>	2	256	200	300
16 Rägapart <i>Anas querquedula</i>	2	2	2	5
17 Luitsnokk-part <i>Anas clypeata</i>	8	62	50	100
18 Punapea-vart <i>Aythya ferina</i>	1	64	50	70
19 Tuttvart <i>Aythya fuligula</i>	641	8 336	8 000	12 000
20 Merivart <i>Aythya marila</i>	1	1 770	1 500	2 000
21 Hahk <i>Somateria mollissima</i>	16	57	50	100
22 Aul <i>Clangula hyemalis</i>	27	275	1 000	2 000
23 Mustvaeras <i>Melanitta nigra</i>	47	536	500	700
24 Tõmmuvaeras <i>Melanitta fusca</i>	2	2	2	10
25 Sõtkas <i>Bucephala clangula</i>	72	6 624	6 000	8 000
26 Väikekoskel <i>Mergellus albellus</i>	90	194	150	250
27 Rohukoskel <i>Mergus serrator</i>	6	219	200	300
28 Jääkoskel <i>Mergus merganser</i>	35	443	400	600
29 Järveaur <i>Gavia arctica</i>	2	3	5	10
30 Tuttpütt <i>Podiceps cristatus</i>	2	781	600	800
31 Hallpõsk-pütt <i>Podiceps grisegena</i>	2	2	5	10
32 Sarvikpütt <i>Podiceps auritus</i>	2	7	5	10

33 Kormoran <i>Phalacrocorax carbo</i>	150	3 580	3 000	4 000
34 Hõbehaigur <i>Egretta alba</i>	3	3	3	5
35 Hallhaigur <i>Ardea cinerea</i>	4	38	30	50
36 Merikotkas <i>Haliaeetus albicilla</i>	2	17	15	20
37 Roo-loorkull <i>Circus aeruginosus</i>	1	5	5	10
38 Kanakull <i>Accipiter gentilis</i>	1	1	1	2
39 Raudkull <i>Accipiter nisus</i>	1	1	5	10
40 Hiireviu <i>Buteo buteo</i>	1	1	5	10
41 Väikepistrik <i>Falco columbiarius</i>	1	1	1	2
42 Lauk <i>Fulica atra</i>	2	90	70	100
43 Sookurg <i>Grus grus</i>	2	599	500	700
44 Merisk <i>Haematopus ostralegus</i>	9	51	40	60
45 Naaskelnokk <i>Recurvirostra avosetta</i>	2	5	5	10
46 Väiketüll <i>Charadrius dubius</i>	1	1	2	5
47 Liivatüll <i>Charadrius hiaticula</i>	2	40	40	60
48 Rüüt <i>Pluvialis apricaria</i>	4	5	10	20
49 Plüü <i>Pluvialis squatarola</i>	5	21	20	40
50 Kiivitaja <i>Vanellus vanellus</i>	14	309	250	350
51 Suurrüdi <i>Calidris canutus</i>	1	17	20	40
52 Leeterüdi <i>Calidris alba</i>	4	16	10	20
53 Väikerüdi <i>Calidris minuta</i>	3	3	5	10
54 Värbrüdi <i>Calidris temminckii</i>	1	1	1	5
55 Soorüdi <i>Calidris alpina</i>	6	410	400	600
56 Tutkas <i>Philomachus pugnax</i>	1	1	5	10
57 Mudanepp <i>Lymnocyptes minimus</i>	1	1	1	5
58 Tikutaja <i>Gallinago gallinago</i>	1	2	10	20
59 Mustsaba-vigle <i>Limosa limosa</i>	1	1	1	5
60 Vöotsaba-vigle <i>Limosa lapponicus</i>	1	1	5	10
61 Väikekoovitaja <i>Numenius phaeopus</i>	1	2	5	10
62 Suurkoovitaja <i>Numenius arquata</i>	1	14	15	20
63 Tumetilder <i>Tringa erythropus</i>	1	1	5	10
64 Punajalg-tilder <i>Tringa totanus</i>	2	17	20	30
65 Heletilder <i>Tringa nebularia</i>	2	67	60	100
66 Metstilder <i>Tringa ochropus</i>	3	3	5	10
67 Mudatilder <i>Tringa glareola</i>	1	5	20	50
68 Vihitaja <i>Actitis hypoleucos</i>	1	13	15	20
69 Kivirullija <i>Arenaria interpres</i>	1	8	10	15
70 Söödikänn <i>Stercorarius parasiticus</i>	1	1	1	5
71 Naerukajakas <i>Larus ridibundus</i>	547	2 723	3 000	4 000
72 Kalakajakas <i>Larus canus</i>	137	2 019	2 000	3 000
73 Tömmukajakas <i>Larus fuscus</i>	1	2	5	10
74 Hõbekajakas <i>Larus argentatus</i>	26	414	400	500
75 Merikajakas <i>Larus marinus</i>	14	68	60	100
76 Räusk <i>Hydroprogne caspia</i>	1	12	15	20
77 Tutt-tiir <i>Sterna sandvicensis</i>	2	39	40	60
78 Jõgitiir <i>Sterna hirundo</i>	2	79	100	200
79 Randtiir <i>Sterna paradisaea</i>	86	532	500	800
80 Väiketiiir <i>Sternula albifrons</i>	2	2	5	10
81 Alk <i>Alca torda</i>	1	1	1	3
82 Sooräts <i>Asio flammeus</i>	1	1	1	2
Hallhüljes <i>Halichoerus gryphus</i>	10	271	200	300

Lisa 2. Tagamõisa linnuala rändekogumike loendusandmed ja arvukushinnangud.

Aasta: 2016

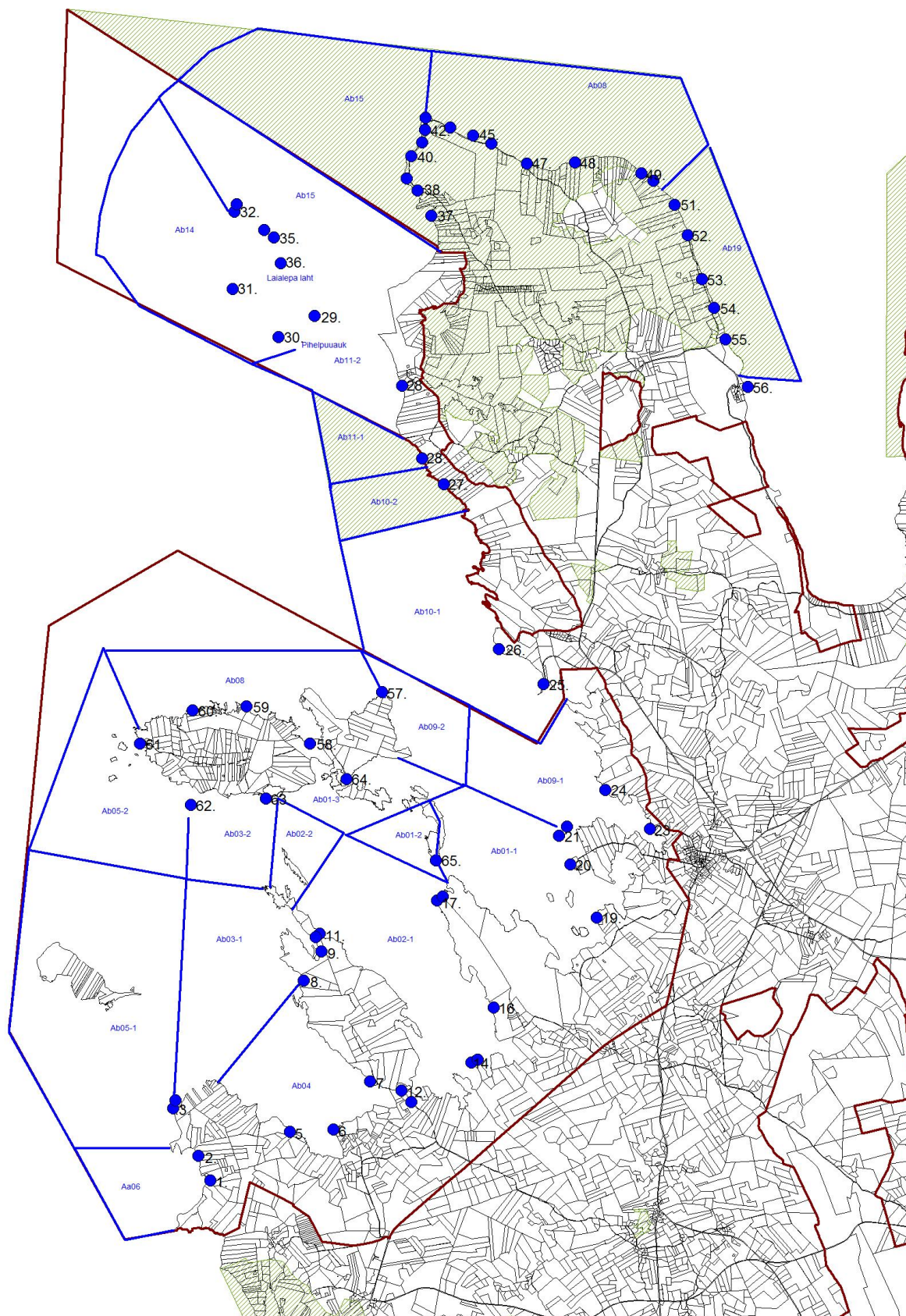
RÄNNE

LOENDUSALA NIMI: TAGAMÕISA LINNUALA

Liik	Arvukus (isendit)			
	Loendus		Hinnang	
	Min	Max	Min	Max
1	2	3	4	5
1 Kūhmnokk-luik <i>Cygnus olor</i>	46	363	300	500
2 Väikeluik <i>Cygnus columbianus</i>	7	7	5	10
3 Laululuik <i>Cygnus cygnus</i>	1	22	20	30
4 Rabahani <i>Anser fabalis</i>	1	1	1	5
5 Suur-laukhani <i>Anser albifrons</i>	2	2	1	5
6 Hallhani <i>Anser anser</i>	2	19	20	50
7 Valgepõsk-lagle <i>Branta leucopsis</i>	10	4806	4 000	6 000
8 Ristpart <i>Tadorna tadorna</i>	1	24	20	30
9 Viupart <i>Anas penelope</i>	43	502	500	700
10 Rääkspart <i>Anas strepera</i>	3	42	40	80
11 Piilpart <i>Anas crecca</i>	1	149	100	200
12 Sinikael-part <i>Anas platyrhynchos</i>	26	779	700	1000
13 Soopart <i>Anas acuta</i>	2	100	50	150
14 Luitsnokk-part <i>Anas clypeata</i>	3	51	50	100
15 Tuttvart <i>Aythya fuligula</i>	8	1 620	1 500	2 000
16 Hahk <i>Somateria mollissima</i>	1	84	50	100
17 Aul <i>Clangula hyemalis</i>	14	854	1 000	2 000
18 Mustvaeras <i>Melanitta nigra</i>	6	164	100	200
19 Sõtkas <i>Bucephala clangula</i>	6	1 612	1 500	2 000
20 Rohukoskel <i>Mergus serrator</i>	13	69	50	100
21 Jääkoskel <i>Mergus merganser</i>	2	572	500	700
22 Järvekaur <i>Gavia arctica</i>	1	7	5	10
23 Tuttpütt <i>Podiceps cristatus</i>	1	12	10	20
24 Hallpõsk-pütt <i>Podiceps grisegena</i>	2	2	1	5
25 Kormoran <i>Phalacrocorax carbo</i>	2	257	200	500
26 Hallhaigur <i>Ardea cinerea</i>	3	17	15	30
27 Merikotkas <i>Haliaeetus albicilla</i>	1	4	5	10
28 Kalakotkas <i>Pandion haliaetus</i>	1	1	1	2
29 Lõopistrik <i>Falco subbuteo</i>	1	1	1	2
30 Merisk <i>Haematopus ostralegus</i>	7	14	15	20
31 Väiketüll <i>Charadrius dubius</i>	1	1	1	5
32 Liivatüll <i>Charadrius hiaticula</i>	4	16	20	30
33 Rüüt <i>Pluvialis apricaria</i>	2	7	5	10
34 Plüü <i>Pluvialis squatarola</i>	4	25	20	40
35 Kiivitaja <i>Vanellus vanellus</i>	2	35	30	50
36 Suurrüdi <i>Calidris canutus</i>	2	9	10	20
37 Leeterüdi <i>Calidris alba</i>	7	7	5	10
38 Väikerüdi <i>Calidris minuta</i>	1	5	5	10
39 Soorüdi <i>Calidris alpina</i>	2	261	200	400
40 Tutkas <i>Philomachus pugnax</i>	1	1	1	5

41 Tikutaja <i>Gallinago gallinago</i>	1	7	5	10
42 Mustsaba-vigle <i>Limosa limosa</i>	1	1	1	3
43 Vöötsaba-vigle <i>Limosa lapponicus</i>	2	9	10	15
44 Väikekoovitaja <i>Numenius phaeopus</i>	3	3	5	10
45 Suurkoovitaja <i>Numenius arquata</i>	1	1	5	10
46 Tumetilder <i>Tringa erythropus</i>	2	2	5	10
47 Punajalg-tilder <i>Tringa totanus</i>	2	4	10	20
48 Heletilder <i>Tringa nebularia</i>	1	49	40	60
49 Metstilder <i>Tringa ochropus</i>	3	3	3	5
50 Vihitaja <i>Actitis hypoleucos</i>	1	5	5	10
51 Väikekajakas <i>Hydrocoloeus minutus</i>	60	60	50	80
52 Naerukajakas <i>Larus ridibundus</i>	76	2 369	2 000	3 000
53 Kalakajakas <i>Larus canus</i>	83	1 681	1 500	2 000
54 Tömmukajakas <i>Larus fuscus</i>	2	2	1	5
55 Hõbekajakas <i>Larus argentatus</i>	1	54	50	100
56 Merikajakas <i>Larus marinus</i>	6	11	10	20
57 Räusk <i>Hydroprogne caspia</i>	1	5	5	10
58 Tutt-tiir <i>Sterna sandvicensis</i>	4	10	10	15
59 Jõgitiir <i>Sterna hirundo</i>	3	3	10	20
60 Randtiir <i>Sterna paradisaea</i>	2	8	20	30
61 Sooräts <i>Asio flammeus</i>	1	1	1	2
Hallhüljes <i>Halichoerus gryphus</i>	1	1	5	10

Lisa 3. Vilsandi ja Tagamõisa linnuala rändeloenduse meresektorid ja vaatluskohad.

[illegible]

Ab15

Lajalepa laht

Pihelpuuauk

Ab11-2